

17.12.2025

IITIN YHTEISKOULUN ASEMAKAAVA - vuorovaikutusraportti

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

LAUSUNNOT

1.1 Telia Finland Oyj

1. Telialla on infraa asemakaava-alueella. Mikäli alueen rakentaminen aiheuttaa kaapeleiden siirtoja, on niistä oltava yhteydessä 12 viikkoa ennen siirtotarvetta, sulan maan aikana. Lähtökohtaisesti siirrot maksaa siirron tilaaja.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi. Johtosiirtojen maksaja määräytyy sijoittamislupaehtojen perusteella.

1.2 Iitin kunnan vesihuoltolaitos

1. Alueella kulkee Iitin kunnan vesihuoltolaitoksen putkistoja. Putkistot ovat vesi- ja viemärijohtoja, näiden johtojen sijainti ja mahdollinen siirto on otettava huomioon kaavaa laatiessa. Vesijohdot siirtävät käyttövetä vedenottamoilta vesitornille ja kuntalaisten käyttöön. Vesijohdot ovat erittäin tärkeitä Iitin kunnan vesihuoltolaitokselle ja sen asiakkaille.

Kaavan laatijan vastine: Alueella kulkevat putkistot otetaan huomioon asemakaavoituksessa.

1.3 Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

1. Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöksiä, mutta lähetyviltä samoilta korkeuksilta tunnetaan historiallisen ajan kohteita, kuten tervahautoja. Museoverkon vinovalovarjosteessa on urheilukentän pohjois- ja itäpuolella havaittavissa kuoppia, jotka sopisivat piirteidensä perusteella historiallisen ajan tervahaudaksi tai hiilimiiluksi ja havainnot olisi syytä tarkistaa. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää asemakaavan muutosalueen tarkastusta ja inventointia ja mahdollisten suojeltavien kohteiden huomioimista hankkeessa muinaismuistolain (295/1963) edellyttämällä tavalla.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueen rajausta on tarkistettu ja pienentynyt huomattavasti OAS:n nähtävillälön jälkeen. Urheilukentän pohjois- ja itäpuoli ei kuulu enää asemakaavoitettavaan alueeseen. Arkeologista inventointia ei täten laadita.

2. Suunnittelualueella sijaitseva Ravilinna on Pauli Korhosen 1940-luvulla suunnittelema alueen avainkohde, joka on ollut ravitoiminnassa vuodesta 1924 saakka. Ravilinna on Kausala Keskusta-alueen osa-alueen asemakaavan muutoksessa (2013) merkitty suojelumerkinnällä sr. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on historiallisesti arvokas ja kyläkuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkonäön ominaispiirteet tulee säilyttää. Ennallistavat toimenpiteet ovat sallittuja. Muutoksista on neuvoteltava maakuntamuseon (nyk. alueellinen vastuumuseo) kanssa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitseva A.I. Korhosen 1930-luvulla suunnittelema suojeltu Kausalan koulu sekä Ravilinna ja näiden väliin jäävä erillispientalojen alue kuuluvat Kausalan maakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen (MARY 2024) ja ovat yleiskaavassa varustettu sr-merkinnällä. Merkinnän mukaan kyseessä on arvokas rakennetun kulttuuriympäristön alue, jonka ympäristöä muuttavissa toimissa on otettava huomioon vaikutukset paikallisesti- ja maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriperintöön. Ravilinnan sr-suojelumerkinnän sekä yleiskaavan suojelumerkinnät tulee edellä mainituilta osilta täydentää kaava-aineistoon.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueen rajausta on tarkistettu ja pienentynyt huomattavasti OAS:n nähtävillälön jälkeen. Ravilinna sijaitsee kaavoitettavan alueen rajauksen ulkopuolella, joten Ravilinnan asemakaavaan ei olla

17.12.2025

osoittamassa muutoksia. Ravilinnan kulttuuriympäristö on huomioitu kaavassa yleismääräyksillä, ja kaavaselostuksessa on kuvattu asemakaavan vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön.

3. Kaavatyön yhteydessä on tarpeen arvioida laadittujen selvitysten riittävyys ja ajantasaisuus sekä mahdollisen lisäselvityksen tai rakennusinventoinnin tarve. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle alueelle aiottu uudisrakentaminen edellyttää alueen arvojen kokonaisvaltaista tarkastelua sekä vaikutusten arviointia. Rakentamisen laadulle tulee asettaa vaatimuksia sen ympäristöön soveltumiseksi sekä tuottaa riittävästi visualisointimateriaalia kaavatyön tueksi.

Kaavan laatijan vastine: Kaavassa on osoitettu yleismääräyksiä koskien uudisrakentamisen sopeutumista arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Kaavaselostukseen on lisätty havainnekuvia.

4. Mikäli koulurakennuksen toteuttaminen edellyttää muistomerkin siirtoa, tulee asiasta olla yhteydessä museoon. Lahden museot kehottaa myös tutkimaan julkisen taiteen/prosenttiperiaatteen mahdollisuudet hankkeen yhteydessä.

Kaavan laatijan vastine: Muistomerkki ei sijaitse päivitetyn kaavarajauksen sisällä. Merkitään tiedoksi.

1.4 Päijät-Hämeen liitto

1. Ei lausuttavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

1.5 Päijät-Hämeen pelastuslaitos

1. Suunnittelussa ja tiestön toteutuksessa tulee huomioida liikenneturvallisuus ja pelastustoimen hälytysajo raskailla ajoneuvoilla. Lisäksi tulee huomioida litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:n lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavan laatijan vastine: Suunnittelussa on huomioitu liikenneturvallisuus sekä pelastustoimen tilatarpeet. Merkitään tiedoksi.

1.6 litin vapaaehtoinen Palokunta ry

1. Palokunta katsoo, että uuden koulukeskuksen sijoittamiseksi Ravilinnan etumaastoon ei ole huomioitu tarpeeksi alueen liikenteellistä turvallisuutta. Suunnitelman toteutuessa Veteraanitie muuttuu vilkasliikenteiseksi väyläksi, jolloin kevyenliikenteen sekä tieliikenteen turvallisuus alentuu huomattavasti. Palokunnan puolelta ainoa hyväksytty ja laillinen kulku tapahtuu Veteraanitien puolelta. Kun liikenne lisääntyy ja koulukeskuksen parkkipaikka (ehkä) tulee olemaan kouluun nähden tien toisella puolella, tulee tien ylitys suojateillä lisääntymään. Tienylitystä tapahtuu erityisesti koulun alkamisen ja päättymisen aikoihin normaalia enemmän, jolloin hälytyksille tulevat ajoneuvot joutuvat odottamaan ehkä kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla.

Myös pienten koululaisten kulkeminen alakoululle koulukeskuksen editse kevyenliikenteen väylällä voi lisätä vaaratilanteita. He joutuvat ylittämään vähintään kaksi suojatietä Veteraanitiellä. Myös Valtatie 12 ja Veteraanitien risteyskohdan suojatie tulee olemaan vaarallinen, kuin jo Juoksijantien risteys on.

Kaavan laatijan vastine: Turvallisten yhteyksien takaaminen koulualueella on suunnittelun lähtökohta. Risteävien liikennevirtojen määrä tullaan minimoimaan. Veteraanitien ja Kymmentien varrella on yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet, ja valtaosa käyttäjistä ei joudu risteämään ajoneuvoliikenteen kanssa uuteen kouluun mennessä tai sitä ohittaessa. Tulevan koulualueen liikennejärjestelyissä tullaan huomioimaan viereisen paloaseman liikenteelliset tarpeet. Lähtötiedoiksi suunnitteluun on saatu tieto, että pelastustehtävään lähtevä ajoneuvo voi liittyä suoraan

17.12.2025

Kymentielle eikä Veteraanitielle. Veteraanitiellä liikennemäärä tulee kasvamaan uuden koulun myötä, mutta ajoneuvoliikenteen pysäköintialue sijaitsee kauempana koulusta, paloaseman itäpuolella. Tehdyn liikenneselvityksen ja toimivuustarkasteluiden perusteella liittymien toimivuudessa Kymentielle ei ole ongelmia. Jos Veteraanitien yli joudutaan rakentamaan uusia suojateitä, pyritään niiden paikat katsomaan siten, että suojateitä käytetään eikä oikopolkuja synny. Kaava-alueen ulkopuolella vaikuttavat muut alueen liikenteelliset haasteet ja kehityskohdat tulee ratkaista muiden suunnitelmien yhteydessä.

2. Turvallisemmaksi väyläksi Veteraanitie saataisiin sijoittamalla koulun parkkipaikka samalle puolelle kuin koulukeskus tulee olemaan. Myös tielinjauksen muuttaminen esim. tie paloasemalle kulkisi vanhan paloasematontin kautta. Iitin Vapaaehtoinen Palokunta ry ei pidä nykyistä tielinjausta Veteraanitiellä turvallisena eikä toteutuskelpoisena.

Kaavan laatijan vastine: Pysäköintialue on suunniteltu paloaseman itäpuolelle. Pysäköintialueelta suunnitellaan sujuva ja turvallinen yhteys/yhteydet koululle suunnittelun edetessä. Ensisijaisesti jalankulun yhteytenä on Kymentien varren jalankulku ja pyöräilyväylä, jolloin Veteraanitien yli ei välttämättä tarvita erillistä suojatietä.

1.7 Rakennusvalvontaviranomainen

1. Ei lausuttavaa.

1.8 Ympäristönsuojeluviranomainen

3. Ympäristönsuojeluviranomainen pyytää toimittamaan itselleen voimaan tulevan kaavan. Ei muuta huomautettavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

MIELIPITEET

1.9 M01 (14.5.2025)

1. Mielestäni kaavamutokseen ei pidä sisällyttää pienehköä metsäistä aluetta, joka on päiväkodin itäpuolella ja rajoittuu Veteraanitiehen ja Hiihtäjänkaareen. Se on alueen ainoa leikkipuisto ja alueen asukkaiden aktiivikäytössä. Leikkipuistoalueen ympärillä oleva puusto antaa myös jossain määrin tuulensuojaa. Aluehan on muuttunut varsin tuuliseksi sen jälkeen kun pururadan pohjoispuolinen puusto on kaadettu.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaava-alueen rajausta on muutettu ja tarkistettu koskemaan vain alueita, joille on suunnitteilla muutoksia. Kyseinen puisto ei ole enää mukana kaavamutoksessa.

2. Uutta koulurakennusta suunniteltaessa tulee huomioida ja arvioida liikenteen sujuvuus. Päiväkodin valmistumisen jälkeen on ollut nähtävissä, että aamuisin ja iltaapäivisin liikenne ajoittain ruuhkaantuu Otsontieltä Valtatie 12:lle (Kymentie) käännyttäessä. Liikennettä on kuitenkin sujuvoittanut se, että esim. päiväkodille lapsia hoitoon vievät vanhemmat ovat voineet käyttää sekä Otsontien että Ravilinnan liittymää. Kun Veteraanitien liikenne joudutaan rakentamisen ajaksi katkaisemaan ja käytössä on vain Otsontien kautta kulkeva reitti valtatielle, liikenteen määrä tulee huomattavasti lisääntymään ja on odotettavissa ruuhkautumista.

Kaavan laatijan vastine: Alueelle tehtiin vuonna 2024 kattavat liikennelaskennat, joiden pohjalta on tehty liikenteen toimivuustarkastelut. Tarkasteluihin on huomioitu alueen nykyliikenteen lisäksi koululle tuleva liikenne. Toimivuustarkasteluissa on tarkasteltu illan ja aamun huipputuntien liikenne. Iltahuipputunnin tarkasteluissa koulun liikenne on oletettu ajoittuvan taustaliikenteen huipputunnille, vaikka todellisuudessa koulutoimintojen iltaapäivän huipputunti tyypillisesti ajoittuu hieman työmatkaliikenteen kysyntähuippua aikaisemmaksi. Tavoitetilanteessa suurin osa Veteraanitien liittymän liikenteestä siirtyy kadun katkaisun myötä käyttämään itäisempää Otsontien

17.12.2025

liittymää, jonka liikennemäärä kasvaa sekä koulun liikennetuotoksen että liikenneverkollisten muutosten vuoksi. Vaikka koulualueelle ei tulisi uutta liittymää, on Veteraanitien liikenne todettu toimivaksi myös nykyisellä Otsontien liittymällä.

2 Kaavaluonnos

LAUSUNNOT

2.1 Hämeen ELY-keskus

1. ELY-keskus pitää yhdyskuntarakenteen kannalta hyvänä ratkaisuna, että koulu sijoittuu keskeiselle paikalle kunnan keskustaan tukien jo olemassa olevia yleisiä palveluja. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin hyvä arvioida yhteiskoulun sijoittumisen vaikutuksia palveluverkkoon ja avata mahdollisesti tyhjilleen jäävien koulurakennuksien jatkokäyttöä.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty palveluverkon osalta.

2. ELY-keskus huomauttaa, että voimassa olevan asemakaavan korttelin 576 tontti 1 tulee ottaa mukaan nyt laadittavana olevan asemakaavan kaava-alueeseen. Asemakaavan muutoksella muutetaan tämän yleisten rakennusten korttelialueen (Y) tontin rajoja ja rakennusala. Kaava-alueeseen tulee ottaa mukaan myös valtatie 12 tiealue, kuten liikenneosuudessa myöhemmin mainitaan.

Kaavan laatijan vastine: Paloaseman Y-tontti on otettu mukaan kaava-alueeseen. Valtatien osuus käsitellään omana kaavamutoksena, kun valtatie muutetaan katualueeksi tulee ajankohtaiseksi.

3. Asemakaavaluonnoksessa opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen (YO) rakennusala ja kaavamääräykset eivät vahvasti ohjaa rakentamista siten, että rakennuksen sijoittaminen tukisi suojaisan välituntipihan muodostumista koulun tontille. ELY-keskus kehottaa kiinnittämään huomiota suojaisan piha-alueen muodostamiseen, sekä tontin sisäiseen liikenteeseen ja sen turvallisuuteen.

Kaavan laatijan vastine: YO-korttelialuetta koskien on lisätty määräys koskien suojaisan ja viihtyisän oleskelupihan muodostumista sekä oleskelupihojen meluolosuhteita. Valtaosa tontille suuntautuvasta ajoneuvoliikenteestä jää Veteraanitien varressa olevalle pysäköintialueelle. Vain jalankulku, pyöräliikenne, mopoliikenne ja huoltoliikenne ohjataan koulun välittömään läheisyyteen.

4. ELY-keskus katsoo, että uudisrakentamisen sopeutumiseen alueen kulttuuriympäristön arvoihin tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota ja vaikutusten arvioinnissa pohdittava, miten kaavaratkaisu tukee kaavan tavoitteita kulttuuriympäristön osalta. Arvioinnin tueksi on syytä laatia havainnekuva.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty kulttuuriympäristön arvoja koskien. Kaavaan on täydennetty määräykset koskien kaupunkikuvaa ja paikkaan sopivaa rakentamista.

5. Kaavaluonnoksessa YO-tontin rakennusala sijoittuu noin reilun 20 metrin etäisyydelle valtatie 12 keskilinjasta. Valtatie 12 suoja-alue on 30 metriä valtatie keskilinjasta. ELY-keskus katsoo, että koulu voi sijoittua esitetyllä tavalla osin suoja-alueelle, mikäli valtatie 12 tiealue otetaan kaavaan mukaan katuna. Tällöin kaavallisesta näkökulmasta katsottuna kohdassa ei olisi enää maantietä, eikä siten sen suoja-alueetakaan. ELY-keskus kuitenkin korostaa, että nykyinen valtatie 12 on hallinnollisesti maantie kunnan tekemään kadunpitopäätökseen asti, joka tulee

17.12.2025

tehdä vasta liikenteen siirryttyä valtatie uudelle linjaukselle. Maantien suoja-alueelle rakennettaessa on varmistuttava, ettei rakentaminen aiheuta vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty määräys koskien suoja-alueelle rakentamista. Valtatie 12 tullaan muuttamaan katualueeksi erillisellä kaavaprosessilla.

6. Kaavan ensimmäistä yleismääräystä koskien ELY-keskus huomauttaa, että alueidenkäyttölain 58 §:n mukainen rakennuskielto on voimassa kolme vuotta, eikä se välttämättä ole riittävä uuden valtatielinjauksen valmistumien kannalta. ELY-keskus esittää yleismääräyksen muokkaamista seuraavanlaiseksi: Uusi Veteraanintien liittymä valtatielle 12 (Kymentie) voidaan toteuttaa, kun valtatie 12 uusi Kausalan taajaman ohittava linjaus on otettu käyttöön ja Kymentie on muutettu kunnan kaduksi. ELY-keskus muistuttaa, että liittymän suunnittelussa tulee huomioida Kymentien rooli valtatie 12 rinnakkaistienä ja erikoiskuljetusten reittinä.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräys on muokattu lausunnon mukaisesti.

7. ELY-keskus huomauttaa, että Vt 12 Mankala-Tillola-hankkeen myötä on tarve muuttaa Kausalan alueen asemakaavojen LT-merkinnät katualueiksi, nykyisen valtatie linjauksen siirtyessä kunnalle kaduksi. Ylimääräisen kaavaprosessin välttämiseksi ELY-keskus esittää, että muutokset tehtäisiin nykyisen valtatie 12 osalta tämän kaavan yhteydessä. ELY-keskus muistuttaa myös muista tarvittavista asemakaavamuutoksista, jotta Vt 12 Mankala-Tillola-hankkeen tiesuunnitelmassa esitetyt hallinnolliset muutokset (maantiet kaduiksi) voidaan toteuttaa.

Kaavan laatijan vastine: LT-katualueiden mukaan ottaminen käynnistää tarpeen lisäselvityksille, mikä ei ole tämän yhteiskoulun mahdollistavan asemakaavan tavoitteiden mukaista. Yhteiskoulun kaava on kunnan näkökulmasta merkittävä eikä kouluhankkeen tule viivästyä. Kunta näkee, että valtatie asemakaavamuutos toteutetaan omana kokonaisuutenaan asian tullessa ajankohtaiseksi.

8. Kaava-alueella sijaitsee varastorakennus ja pukukoppirakennus, joiden paikalle esitetään koulurakennusta ja parkkipaikkaa. Alueella on tehty lepakkoselvitys, jossa kaava-alue inventoitiin osana laajempaa kartoitusalueutta kolmena yönä kesän aikana. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseinen inventointi ei riitä poissulkemaan rakennuksien mahdollisuutta lepakoiden päiväpiiloina, joiden hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kiellettyä ilman 83 §:n mukaista poikkeuslupaa. Rakennusten mahdollisuus olla lepakoiden päiväpiiloja tulee selvittää. Tarvittaessa tulee suorittaa oikea-aikainen tarkkailu rakennusten ympäristössä lepakoiden yöllisen ruokailunnenlöhden, ja mahdollisuuksien mukaan paluun, aikaan.

Kaavan laatijan vastine: Varasto- ja pukukoppirakennusten purkamisen vaikutukset lepakoihin on arvioitu marraskuussa 2025. Tarkastuksen yhteenvedon voidaan esittää, että kumpikaan rakennus ei ole lepakoiille merkittävä lisääntymis- tai levähdyspaikka.

9. ELY-keskus huomauttaa, että kaavan vaikutusten arviointi on vielä hyvin niukkaa ja sitä tulee täydentää ehdotusvaiheessa erityisesti kunnan palveluverkon ja kulttuuriympäristön osalta. ELY-keskus muistuttaa, että ilmastovaikutukset ovat yksi MRA:n mukaisista arvioitavista kaavan vaikutuksista. Kaavojen ilmastovaikutusten laadullisessa arvioinnissa ja tunnistamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi KILVA-työkalua.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty. Ilmastovaikutusten arviointi on laadittu ehdotusvaiheessa ja lisätty kaavaselostukseen.

2.2 Iitin kunnan vesihuoltolaitos

1. Ei lausuttavaa kaavaluonnoksesta

17.12.2025

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.3 litin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1. Pyydämme oikaisemaan kohtaan 1.6. litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:

”Hälytysajoneuvot joutuvat ehkä odottamaan kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla”

Tämä lause ei vastaa litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:n tekemää lausuntoa. Alkuperäisen lausunnon kyseinen kohta kuuluu näin:

”Palokunnalle on määritelty tavoitelähtöaika, jolloin ensimmäisen hälytysajoneuvon pitää lähteä hälytystehtävälle. Kun liikenne lisääntyy ja koulukeskuksen parkkipaikka (ehkä) tulee olemaan kouluun nähden tien toisella puolella, tien ylitys lisääntyy suojateilla. Liikennesääntöjen perusteella jalankulkijoilla on etuoikeus tien ylittämiseen. Tienylitystä tapahtuu erityisesti koulun alkamisen ja päättymisen aikoihin normaalia enemmän, jolloin hälytyksille tulevat ajoneuvot joutuvat odottamaan ehkä kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla.”

Sitowise Oy:n tekemä kirjaus antaa väärän kuvan hälytyksille lähdöstä. Hälytysajoneuvot lähtevät aina Kymentien puolelle, ei koskaan Veteraanitiele. Henkilöstö, joka saapuu hälytyksille, tulee aina Veteraanitien kautta.

Kaavan laatijan vastine: Vuorovaikutusraporttiin on korjattu litin VPK:n OAS-vaiheen lausunto yllä kuvatulla tavalla.

2.4 KSS Verkko

1. Kaava-alueella on KSS Verkko Oy:n maakaapeloitua sähköverkostoa. Pyydämme huomioimaan nykyisen verkoston kaavoituksessa. Lisäksi pyydämme varaamaan asemakaavassa mahdollisuuden puistomuuntamon sijoittamiseen uuden koulurakennuksen kiinteistölle tai sen välittömään läheisyyteen.

(Liitteenä kuva alueen maakaapeliverkostosta)

Kaavan laatijan vastine: Yhteiskoulun rakentaminen vaatii johtosiirtoja, jotka ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Kaava sallii EV- alueille yhdyskuntateknisiin järjestelmiin, verkostoihin ja niiden huoltoon liittyvien johtojen, putkien, rakennelmien ja laitteiden sijoittamisen. YO-korttelialueelle saa sijoittaa puistomuuntamon.

2.5 Kausalan Kaukolämpö oy

1. Kausalan Kaukolämpö Oy huomauttaa, että ko. alueella on Kausalan Kaukolämpö Oy:n omistamat kaukolämpölinjat. Jos rakennus toteutetaan suunnitellulle alueelle, joudumme siirtämään kaukolämpölinjat sen alta. Tästä aiheutuvat kustannuksien maksajaksi tulee tällöin rakennuksen omistaja, litin kunta. Alueella sijaitsee kaksi erillistä linjaa, jotka joutuvat rakennuksen alle. Näiden linjojen muutoksille ja sijoituksille tulee varata kaavassa uusi sijoituspaikka, jossa tulee huomioida linjan jatkuminen veteraanitien kiinteistöille.

Kaavan laatijan vastine: Yhteiskoulun rakentaminen vaatii johtosiirtoja, jotka ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Kaava sallii EV- alueille yhdyskuntateknisiin järjestelmiin, verkostoihin ja niiden huoltoon liittyvien johtojen, putkien, rakennelmien ja laitteiden sijoittamisen.

17.12.2025

2.6 BLC Infra oy

1. BLC Infra Oy:llä on tietoliikennekaapeleita tai tietoliikennereittejä lausuntopyyntö Kausalan asemakaavan Ravilinnan etumaaston alueen muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksesta (litti) alueella. Pdf:ssä on BLC Infran kaapelireitti merkittynä sinisellä.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.7 Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

1. Museo on aiemmassa lausunnossaan (16.4.2025) todennut, että Ravilinnan pohjois- ja itäpuolen alueet olisi syytä tarkistaa muinaisjäännösten osalta. Kaavaluonnoksessa rajatut alueet ovat kuitenkin alueen eteläosassa, jossa on paljon rakennettua ympäristöä ja arkeologisen kulttuuriperinnön suhteen vähemmän potentiaalista maastoa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Museo pitää hyvänä asiana kerrosten lukumäärän rajaamista kahteen, mutta kehottaa edelleen tutkimaan arkkitehtuurin laatuvaatimusten saavuttamista sekä asianmukaisten visualisointimateriaalien laatimista ehdotusvaiheeseen.

Viitesuunnitelman havainnekuvat sekä yleisarkkitehtuurin laatu ovat huomattavasti hankesuunnitelmaa korkeatasoisempia. Museo kehottaa hanketyön yhteydessä laatimaan viimeistelyjä havainnekuvia, josta käy massoittelemisen lisäksi ilmi myös suunniteltu aukotus, katokset, syvennykset ja materiaalit sekä tavoittelevaan rakennuksen massoittelemisessa ja katon muodossa harmonista ja yhtenäistä, arvoalueeseen soveltuvaa laadukasta ilmettä. Uudisrakennuksen laatuvaatimukset ja soveltuminen ympäristöön tulee käsitellä asemakaavaselostuksessa havainnekuvien kera.

Kaavan laatijan vastine: Kaavamääräyksiä on tarkennettu ja täsmennetty koskien arkkitehtuurin laatuvaatimuksia. Kaavaselostusta on täydennetty vaikutusten arvioinnin osalta. Hankesuunnitteluvaihe ei vielä sisällä tarkempaa arkkitehtonista suunnittelua.

3. Asemakaava-alueelle sijoittuu kivinen muistomerkki. Mikäli koulurakennuksen toteuttaminen edellyttää muistomerkin siirtoa, tulee asiasta olla yhteydessä Lahden museoiden / Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon alueellisen taidemuseotyön ja julkisen taiteen vastuumuseotutkijaan. Museo kehottaa myös tutkimaan julkisen taiteen/prosenttiperiaatteen mahdollisuudet hankkeen yhteydessä.

Kaavan laatijan vastine: Muistomerkki ei sijoitu asemakaava-alueelle, eikä muistomerkkiin kohdistu muutoksia.

2.8 Päijät-Hämeen liitto

1. Kausalan asemakaavan muutos ja laajennus Ravilinnan etumaaston alueella toteuttaa Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2060 luonnosta. Päijät-Hämeen liitto pitää hyvänä, että kaavassa on annettu arkkitehtuurin ja rakentamisen laatuun liittyviä määräyksiä, jolla edistetään muuttuvan alueen sopeutumista maakunnallisesti merkittävän Kausalan taajaman rakennetun kulttuuriympäristön läheisyyteen.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

17.12.2025

2.9 Telia Finland Oyj

1. Ei lausuttavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.10 Päijät-Hämeen terveydensuojeluviranomainen

1. Kaava-alue sijoittuu valtatie 12 välittömään läheisyyteen sekä sen melu- ja epäpuhtauksien vaikutusalueelle. Huomioiden valtakunnalliset koulujen ja vastaavien rakennusten suunnitteluohjeet on uuden koulurakennuksen sijoittaminen tämäntyyppiseen paikkaan terveysturvallisuuden kannalta huono ratkaisu. Vaikka nykyisen valtatie 12 liikennemääriin suunnittelualueella on tapahtumassa muutoksia tällä vuosikymmenellä tulevat tien liikennemäärät kuitenkin pysymään korkealla tasolla alueella sijaitsevien yhdyskuntatoimintojen takia.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Maankäytön suunnittelussa ja toimintojen sijoittelussa on suositeltavaa ottaa myös huomioon vuonna 2030 kiristyvät ilmanlaadun raja-arvot. Suomessa yleisesti ongelmia taajamissa aiheuttavat liikenteen päästöt, katupöly sekä puun pienpoltto.

Kaavan laatijan vastine: Ilmanlaadun raja-arvot huomioidaan tarkemmassa rakennussuunnittelussa.

3. Koska rakennusala sijoitetaan valtatie viereen, tulisi yleisissä kaavamääräyksissä ottaa kantaa niihin kaavalla määrättävissä oleviin toimenpiteisiin, joilla voidaan vähentää sisäilman laatua heikentävien tekijöiden päätymistä koulukiinteistön sisäilmaan. Rakennuksen sisäilma tulisi esimerkiksi velvoittaa ottamaan rakennuksen puhtaalta puolelta ja mahdollisimman kaukaa päästölähteistä. Myös näihin etäisyyksiin on annettu liikennemääriin perustuvia suunnittelusuosituksia. Tarvittaviin ilmanvaihdon suodatustehokkuuksiin tulisi ottaa tarkemmin kantaa rakennuslupamenettelyssä.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräyksiin on lisätty määräys koskien rakennuksen ilman sisäänottoa etäältä kadun päästölähteistä. Ilmanoton sijainti määritellään tarkemmassa rakennussuunnittelussa.

4. Melun osalta kaavassa tulisi ottaa tarkemmin kantaa myös muihin piha-alueen melua vaimentavien rakenteiden toteuttamiseen. Kaavaselostuksessa mainitaan pyöräkatos mutta myös sen osalta tulisi tarkemmin tutkia tarvittavat rakenteet ja niille tarvittavat ulottuvuudet, jolla riittävä vaimennus saavutetaan koko piha-alueella. Annetun vaimennustason lisäksi yleisissä kaavamääräyksissä tulisi todeta, että koulurakennuksen sisä- tai oleskelualueilla ei saa ylittää lainsäädännössä niille asetettuja melutason enimmäisarvoja.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräyksiin on lisätty määräys koskien koulurakennuksen sisä- ja oleskelutilojen melutasoja.

5. Kaavahankkeen ratkaisuihin tulee ottaa paremmin huomioon myös Otsontien ja Veteraanitien alueella olevat lukuisat rivi- ja omakotitalot, joihin tulee kohdistumaan tällä kaavaratkaisulla ainakin arkisin huomattavasti nykyistä kovempi liikennemelun määrä koulun työntekijä-, koululais-, huolto- ja saattoliikenteestä. Koulun pysäköinti sekä saattoliikenteen kääntymisalue sijoittuu rivitalorakennuksen viereen kapean virkistysalueen taakse.

Kaavan laatijan vastine: Lisääntyvä liikenne Otsonttiellä ja Veteraanitiellä ei aiheuta merkittävää lisäystä liikennemeluun.

17.12.2025

6. Hankealue sijoittuu radonhaitta-alueelle, jonka takia yleisiin kaavamääräyksiin tulisi lisätä vaatimus maaperästä tai rakennusmassoista aiheutuvan radonhaitan torjuntaan.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty määräys: *Suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan radonriskit*”.

7. Kaava-aineistosta ei selviä, sijaitseeko suunnittelualue pohjavesialueella. Tämä olisi hyvä tuoda esille myös kaavaselistuksessa ja kaavakartassa, koska kaavakartassa annetaan yleisiä määräyksiä pohjaveden suojaamiseksi. Terveysturvallisuuden näkökulmasta pohjavesialueelle ei tulisi imeyttää käsittelemättömiä hulevesiä parkkipaikoilta ja vastaavilta alueilta, joiden hulevedet eivät ole puhtaita. Jos laajempien alueiden hulevesiä suunnitellaan imeytettäväksi, olisi niille suositeltavaa varata kaavassa ohjeelliset alueet.

Kaavan laatijan vastine: Koko kaava-alue sijoittuu pohjavesialueelle, ja sitä koskee pohjavesien yleismääräykset. Kaavaselistuksen kohdassa 3.1.2.3 Maaperä ja vesiolot kuvataan kaava-alueen sijoittumista pohjavesialueelle.

8. Kaavakartan perusteella iso osa koulurakennuksen ikkunoista tulee avautumaan etelään. Yleisillä kaavamääräyksillä on suositeltavaa edellyttää varautumista erityisesti poikkeuksellisiin helteisiin ja edellyttää koulurakennuksen kesäkauden lämpötilojen hallintaan joko passiivisia tai aktiivisia menetelmiä. Erityyppisille julkisille rakennuksille on asumisterveysasetuksessa asetettu enimmäislämpötilarajat, jotka tulee alittaa myös pidempiaikaisten hellejaksojen aikana ja pääsääntöisesti tämä ei toteudu ilman erillisiä teknisiä ratkaisuja.

Kaavan laatijan vastine: Asiat koskevat tarkempaa koulun rakennussuunnitteluvaihetta, jossa huomioidaan lakien ja asetusten sisältö.

9. Kaavaselistuksen osallisten muiden viranomaisten listasta puuttui Päijät-Hämeen ympäristöterveys, joka toimii litin kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Kaavan laatijan vastine: Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lisätty osallisten listaan.

MIELIPITEET

2.11 M01 (12.11.2025)

1. Alue, johon koulurakennusta on esitetty, on aiemmin ollut suurelta osin sorakuoppa, joka on täytetty maamassoilla, joiden laadusta ei ole varmuutta. Tätä ei ole mainittu kaavaluonnoksessa missään kohdassa. Maaperää koskeva osuus ei mainitse radonia eikä muita haitallisia aineita, joita alueella todennäköisesti esiintyy, pitää kaavoituksessa selvittää. Tiivistämätön täyttömaa aiheuttaa rakennuksen perustamiseen omat ongelmansa. Vanha paloasema on alun perin ollut linja-autoliikennöitsijän tallirakennus.

Kaavan laatijan vastine: Kaavassa on maaperää koskevat yleismääräykset.

2. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat asiat on esitetty puutteellisesti. Luonnoksessa on mainittu, että liikennelaskelmat on tehty, mutta niitä ei ole tuotu esille. Vt 12 tiesuunnittelun yhteydessä olevista liikennemääristä ja ennusteista ei ole mitään vertailutietoa. Tällä tiedolla on merkitystä liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Kaavaratkaisu aiheuttaa Kymmentien liikenne-/katualueen levittämistarpeen tulevan Veteraanintien risteyksessä.

17.12.2025

Kaavan laatijan vastine: Liikennemäärät ja -ennuste on esitetty erillisessä kaavan taustaselvityksessä ”Iitin yhteiskoulun liikenneselvitys”, Sitowise Oy 2025. Liikennemäärissä on mukana valtatie 12 liikenne siirtyy uudelle linjaukselle (ohitustielle). Liikenteen nykyhetken ja tavoitevuoden toimivuustarkasteluissa Kymmentien (vt 12) liikennemäärä on nykyliikenteen mukainen. Kymmentien liikennejärjestelyihin joudutaan tekemään muutoksia, jos uusi liittymä koulun edustalle toteutetaan. Sitä ennen kuitenkin nykyinen valtatie 12 tulee muuttua kaduksi. Kymmentien liikennejärjestelyt rajautuvat kaava-alueen ulkopuolelle.

2.12 M02 (21.10.2025)

1. Liikenneturvallisuuksessa riskejä. Liittymä Veteraanintieltä ei ratkaise mitään. Koulut ovat paikkoja, jonne nuoret kokoontuvat vapaa-ajallaan päristelemään mopoilla yms., joka on riski muille Ravilinnan alueen käyttäjille.

Kaavan laatijan vastine: Kaavavaiheessa on sovittu alueen liikenteellisistä periaatteista, jotka täydentyvät suunnittelun edetessä. Liikkumisenohjauksella voidaan vaikuttaa paljon alueella liikkumiseen.

2. Haitat urheilulle sekä työ-, koulu- ja harrastusalueille. Ravilinnan alue ei ole välituntialue, vaan urheilu- ja harrastusalue, jossa pitää pystyä järjestämään kansallisen tason yleisurheilu- ja jalkapallokisoja. Nuorten alueella hengailu tuo mukanaan ilkeävaltaa. Urheilupaikkojen rikkominen saattaa estää kisojen järjestämisen kokonaan, mikä saattaa olla paikalliseurojen taloudelle kohtalokasta. Sotketut paikat luovat huonoa julkisuuskuvaa Iitistä. Ravilinnassa on ollut yksi Iitin parhaimmista kohteista luoda positiivista julkisuuskuvaa. Toivon, että uusi koulu rakennetaan riittävän kauas urheilupaikoista ja sellaiseen paikkaan missä ala- ja yläkoululaisten koulumatka kulje samansuuntaisesti.

Kaavan laatijan vastine: Koulu vastaa välituntialueiden käytöstä toiminnan käynnistyessä. Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

2.13 M03 (29.10.2025)

1. Ravilinnan etumaasto on mielestäni aivan väärä tulevan koulun sijainti. Ns. keskuspuisto olisi minulle vanhana Iittiläisenä oikea tulevan koulun sijainti.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

2.14 M04 (3.11.2025)

1. On selvää, että jo nyt ja varsinkin tulevaisuudessa uusi koulurakennus ei palvele ainoastaan kunnan perusopetusta ja lukiota vaan toimii harrastus- ja kokoustilana kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja monille muille iittiläisille järjestöille. Käyttäjäkunta tulevaisuudessa painottuu entistä enemmän senioriväestöön koska lapsimäärä kunnassa pienenee, ja siksi rakennuksen tiloja tulee voida turvallisesti ja esteettömästi käyttää kaikenlaiset käyttäjät. Lisäksi kaavassa tulee varmistaa, että alueen käyttö ja rakentaminen on järjestetty niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä (Alueidenkäyttölaki 132/1999).

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamuutos on laadittu alueidenkäyttölain mukaisesti.

17.12.2025

2. Nyt ehdotetussa asemakaavaluonnoksessa Veteraanitie katkaistaan ja sekä alueen nykyinen että koulun tuleva liikenne ohjautuu alueelle Otsontien risteuksen kautta. Liikenneselvityksessä on keskitytty ainoastaan odotusaikoihin, mutta Otsontien risteuksen todellinen ongelma ja liikenneturvallisuuden vaarantaja on huono näkyvyys ja liikenteen usein liian suuri tilannenopeus nopeusrajoituksista huolimatta. Ainoa turvallisuutta oikeasti parantava ratkaisu on risteykseen rakennettava kiertoliittymä. Se tulee sisällyttää kaavaan jo tässä vaiheessa ja varmistaa, että se on toteutettavissa rakentamisen aikana.

Kaavan laatijan vastine: Kymmentien liikennejärjestelyt eivät kuulu tähän kaava-alueeseen. Valtateille ei lähtökohtaisesti rakenneta kiertoliittymiä, sillä ne hidastavat etenkin raskaan liikenteen sujuvuutta. Kymmentien liikennejärjestelyjä tutkitaan tarkemmin, kun Kymmentien (vt 12) liikenne siirtyy uudelle ohitustielle ja Kymmentie muutetaan kaduksi.

3. Ravirataan joudutaan usein turvautumaan pysäköintialueena. Ravirata tulee säilyttää hevosurheilu- ja virkistyskäytössä, eikä siitä voi muodostua ”pysyvää” parkkialuetta alueen puutteellisten ja/tai väärin sijoitettujen pysäköintipaikkojen vuoksi. Pysäköintimahdollisuus lähelle koulurakennusta tulee asemakaavassa turvata kaikille koulun käyttäjille.

Kaavan laatijan vastine: Paloaseman itäpuolelle on osoitettu yleinen pysäköintialue, joka palvelee sekä uuden yhteiskoulun että alueen muiden toimintojen käyttäjiä.

4. Asemakaavan valmistelussa ei ole myöskään tarpeeksi kiinnitetty huomiota maaperässä mahdollisesti piileviin ongelmiin. Alueella on aiemmin sijainnut linja-autotalli ja sorakuoppa. Ei ole näyttöä siitä, että mahdolliset öljyvalumat ym. ja muu alueella ollut jäte olisi siivottu nykyisen lain tarkoittamalla tavalla pois alueelta. Koulun kaavoittaminen alueelle ilman perusteellisia PIMA-tutkimuksia ei ole mahdollista. Kunnan on puhdistettava maaperä.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamutoksessa on määräys: ”Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä ja tarvittaessa maaperä on puhdistettava ennen alueen ottamista kaavan käyttötarkoitukseen.”

5. Uudet tiejärjestelyt eivät saa vaikuttaa palo- ja pelastustoimen vasteaikoihin.

Kaavan laatijan vastine: Palo- ja pelastusaseman toiminnan edellytykset on huomioitu asemakaavamutoksen liikenne ratkaisuisissa.

6. AKL perusteella tulee arvioida, onko suunniteltu maankäyttö taloudellisesti toteuttamiskelpoista. Luonnokseen sisältyy monia seikkoja, jotka tekevät kyseisestä rakennuspaikasta tarpeettoman kalliin verrattuna muihin mahdollisiin koulun rakennuspaikkoihin Kausalassa.

Kaavan laatijan vastine: Koulun vaihtoehtoisia sijainteja on tarkasteltu kustannusnäkökulma huomioon ottaen.

7. Iitin kunnanvaltuusto päätti maaliskuussa 2025 yksimielisesti hylätä nyt kaavoituksen kohteena olevan VE2-vaihtoehdon Ravilinnan etumaastossa ja laajentaa kaavoitusalueen koskemaan jäähallin ja Pikku-Vieterin päiväkodin viereistä aluetta. Nyt ehdotetussa kaavassa kyseistä laajennusta ei ole otettu huomioon muuta kuin pysäköintialueen osalta, joten ehdotettu asemakaavaluonnos ei siltä osin täytä kunnanvaltuuston sille asettamia tavoitteita.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Kunnanhallitus päätti käynnistää Ravilinnan etumaaston kaavoituksen 7.4.2025 § 54.

17.12.2025

8. Mielestämme Kausalan asemakaava muutos ja laajennus Ravilinnan etumaastossa ei edistä alueidenkäyttölain edellyttämää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä litissä ja siinä on monia sellaisia seikkoja, joita ei pystytä kustannustehokkaasti ratkaisemaan. Näistä syistä kaavoitusprosessi pitää mielestämme keskeyttää ja hakea koulurakennukselle Kausalassa sellainen paikka, missä alueidenkäyttölain asettamat tavoitteet voidaan saavuttaa.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamuutoksessa on arvioitu kaavan vaikutukset alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla.

2.15 M05 (30.11.2025)

1. Ei missään tapauksessa koulua niin ahtaaseen paikkaan. Miksi rikkoa vakiintuneet ja sujuvat toiminnot ja liikennereitit, kun rakennusmaata löytyy jäähallin ja päiväkodin taustalta. Ravilinnan takamaastoon raviradan viereen sopii hyvin kevyen liikenteen reitti koulukeskuksen ja Ravilinnan välistä liikkumista varten.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

2.16 M06 (31.10.2025)

1. Toivon, että kaavassa/suunnittelussa huomioidaan koulurakennuksen rakentamismahdollisuus kolmeen kerrokseen.

Kaavan laatijan vastine: Koulurakennus tulee sovittaa arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön siten, ettei se volyymiltaan riko alueen arvoa. Koulun toiminnallisuus heikkenee kolmikerroksisena.

2.17 M07 (14.11.2025)

1. Olisi hyvä palata Keskuspuiston korttelin tarkasteluun, jossa olisi otolliset olosuhteet kirjaston hyödyntämiseen, opiskeluun, ryhmätiloihin, hyppytuntien oleskelutiloihin ja uudelleen lukuharrastuksen virittämipaikkana. Koulun kohdistuvan ilkeän riskin todennäköisesti keskellä kylää pienempi. Jos perusteena keskeisen sijainnin huonoudelle lasketaan välipalojen hakuriski, ei se ollut tuntematon 1960- ja 1970-luvuillakaan. Ja kuinka kaupungeissa voidaan kouluja rakentaa keskelle kaupunkia. Käsittämättömä on rakennuspaikkojen vähyys maalaiskunnassa. Kaavaluonnoshan on pommi, päätellen maaperätutkimusten salailusta ja kun kuntalaisten yleisessä tiedossa on maanäytteiden otto pelkästä täyttömaasta.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Kaavassa on yleismääräys koskien maaperän tutkimista ja puhdistamista ennen rakentamisen aloittamista.

3 Kaavaehdotus

